

Posudek na diplomovou práci

ŠUSTROVÁ, Klára (2008): *Vnitroměstská migrace v Praze v letech 1992-2006*. Univerzita Karlova v Praze. Přírodovědecká fakulta. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. 137 stran.

Diplomová práce navazuje po deseti letech na studie vnitřní migrace v Praze, využívá unikátních dat o stěhování v detailu urbanistických obvodů. Práce má několik doplňujících se cílů. Vedle hodnocení různých urbanizačních procesů na základě migračních dat a sledování migrace vysokoškoláků je položen důraz na studium sociálních charakteristik migrantů v pražských sídlištích a v nově vystavěné lokalitě Rubeška ve Vysočanech. Autorka uvádí v úvodu několik pracovních hypotéz, které se vztahují k prostorovým aspektům migrace v transformačním období.

V teoretické části práce se Klára Šustrová snaží rozebrat literaturu věnovanou především vnitroměstské migraci, podařilo se jí shromáždit rozsáhlou bibliografii u nás málo známých publikací. I když je text místy hůře stylizovaný, rozsah i sestavení teoretické části práce je na dobré úrovni. Rozsáhlá je i metodika práce, která mohla být možná sevřenější bez obecných charakteristik migračního procesu. Zvláštní ocenění zasluhuje vytvoření typologie urbanistických obvodů, která umožňuje generalizaci sledování do přehledné analýzy. Ačkoliv lze v jednotlivostech s typologií polemizovat, může sloužit po drobných úpravách (např. rozvržení sídlišť do jednotlivých generací) jako analytický nástroj např. v příštím populačním censu.

Kapitola 3 hodnotí velikost a strukturu migrace na úrovni celého města v retrospektivě. Je zpracována standardně, možné výkyvy v migračních charakteristikách sledovaných v jednom roce mohly být odstraněny využitím průměrů za dva až tři roky.

Stěžejní částí práce je čtvrtá kapitola. Využití typů zástavby ve dvou časových průřezech umožňuje vývojové hodnocení migračních charakteristik z hlediska velikosti i struktury a nabízí řadu významných zjištění o atraktivitě, stabilitě i socio-demografických proměnách v Praze. Je škoda, že se autorka v empirické části odkazuje pouze k českým autorům a řada zahraničních konceptů ze druhé kapitoly není při empirické práci využita. Zásadní dotaz směřuje k disproporcím mezi celkovými čísly za sídliště v tabulkách 5.11 a 5.12 a „stejnými“ hodnotami v tabulkách 5.1 a 5.2. Zatímco v první části kapitoly se např. u podílu vysokoškoláků mezi sčítáními objevuje na sídlištích pokles, v tabulkách na straně 81 se jedná o nárůst (podobně i rozdíl v dalších sloupcích). Nepravděpodobné je i snížení počtu pracujících v terciéru mezi lety 1991-2001 (tabulka 5 a 6 v příloze). Jaké je migrační saldo vysokoškoláků na sídlištích ve dvou sledovaných obdobích a celkem za roky 1992-2006? Jak se podílí na posilování/oslabování sociálního statusu obyvatelstva na sídlištích vnitropražská a jak vněpražská migrace?

Zařazení případové studie z Vysočan obohacuje práci především z metodického aspektu, kdy podrobná analýza migračních dat může sloužit jako vzor při studiu proměny sociální struktury na mikroúrovni. Naopak předcházející částí případové studie příliš do ostatního textu nezapadly a mohly být stručnější.

Závěr práce je zpracován kvalitně, autorka se vyjadřuje k jednotlivým pracovním hypotézám a přehledně shrnuje stěžejní výsledky.

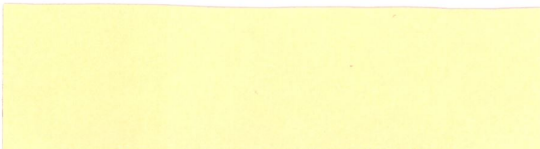
Z metodického hlediska upozorňuji na diskutabilní generalizace u hodnocení změn v jednotlivých lokalitách i typech zástavby, když je hodnocena pouze část migračních toků (jen uvnitř Prahy) představující sice většinu stěhování, avšak zřejmě velmi odlišnou od celkových migračních toků do/z lokalit. Pro postižení celkového významu migrace bychom museli hodnotit i stěhování přes hranice hlavního města.

Technické zpracování grafických prvků je až na drobné výjimky (graf 5.1, legendy tečkových map, ortofota v příloze) na dobré úrovni. Jazyk a styl se stává směrem od úvodu ke konci práce stále vytříbenějším. Práce s literaturou je kvalitní. Seznam literatury obsahuje několik neúplných záznamů (rozpor u Short (Short 196(7)8?) v textu a seznamu, chybějící citace Brade, Rudolph).

Náročnost zpracování objemných souborů vedla k relativně zdlouhavému (3 roky) utváření diplomové práce. Ve výsledku je však předložena kvalitní práce, která posouvá znalosti o migračním vývoji i o nových trendech v uspořádání sociálně-prostorové struktury obyvatelstva v intercensálním období.

Práci doporučuji k obhajobě.

Ve Skřivanech, 23.5.2008

RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.
vedoucí diplomové práce